

31 288 Hoger Onderwijs-, Onderzoek- en
Wetenschapsbeleid

29 240 Veiligheid op school

Nr. 1177 Brief van de minister van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 28 januari 2025

De Inspectie van het Onderwijs (hierna: inspectie) heeft in 2024 een onderzoek uitgevoerd naar de naleving van onder andere de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) door ArtEZ hogeschool voor de kunsten (hierna: ArtEZ). Dit onderzoek richtte zich op de vraag of het College van Bestuur (hierna: CvB) de wettelijke vereisten ten aanzien van het waarborgen van de kwaliteit en goede voortgang van het onderwijs en de zorg voor wat wordt gevorderd in de omgang met betrokkenen binnen de instelling heeft nageleefd.¹ Daarnaast richtte het onderzoek zich op het naleven van de wettelijke vereisten ten aanzien van rechtsbescherming, medezeggenschap en examinering.

Gezien de zwaarte van de conclusies ten aanzien van zowel de kwaliteit en voortgang van het onderwijs, als de zorg die de instelling draagt voor haar studenten en medewerkers, hecht ik eraan uw Kamer via deze brief te informeren over het proces en mijn rol daarin. De resultaten van het onderzoek baren mij zorgen en ik vind het van groot belang dat de benodigde stappen worden gezet om de situatie op ArtEZ te verbeteren. De studenten en medewerkers van ArtEZ verdienen een gedegen, transparant bestuur dat zorg draagt voor goed onderwijs en een sociaal veilige leer- en werkomgeving.

Inspectieonderzoek

De inspectie is haar onderzoek gestart naar aanleiding van signalen die in de eerste helft van 2024 bij de inspectie zijn binnengekomen. Deze signalen hadden betrekking op sociaal onveilige situaties, verstoorde relaties op de werkvloer en zorgen over de kwaliteit van de examinering.

¹ Artikel 10.3e, lid 2, onderdeel b en e WHW.

De inspectie concludeert in haar rapport dat er op de instelling sprake is van wanbeheer ten aanzien van – kort gezegd – de kwaliteit en goede voortgang van het onderwijs en de zorg voor wat wordt gevorderd in de omgang met betrokkenen binnen de instelling.

De inspectie heeft in het rapport eveneens geconstateerd dat bij ArtEZ een aantal wettelijke vereisten op het gebied van medezeggenschap en examinering niet of onvoldoende wordt nageleefd.

Ik wil in de eerste plaats benadrukken dat de conclusies in het rapport van de inspectie zorgelijk zijn. Het is de primaire taak van de instelling om te zorgen dat de onderwijskwaliteit op orde is en dat onderwijs in een veilige omgeving plaatsvindt. Over de conclusies zal ik dan ook een stevig gesprek voeren met de RvT. Ik verwacht van hen dat zij de conclusies van dit onderzoek uiterst serieus nemen. Bij de conclusie wanbeheer kan ik namelijk overgaan tot het geven van een aanwijzing aan de RvT van ArtEZ. Het geven van zo'n aanwijzing is een *ultimum remedium*, waarbij de wet van mij vereist dat ik probeer om de verbetering van de situatie bij ArtEZ met een minder zwaar bestuurlijk middel te bereiken. Mijn eerste stap is daarom in gesprek te gaan met de RvT over hoe zij op korte termijn de situatie zullen verbeteren. Hieronder licht ik de vervolgstappen nader toe die zowel ik als de inspectie zetten. Het is cruciaal dat de goede voortgang van het onderwijs en een veilige omgeving door de instelling wordt geborgd.

De conclusies over sociale veiligheid staan overigens niet op zichzelf; de bredere cultuurverandering die in gang wordt gezet is ook op andere hogescholen en universiteiten nodig. De sociale veiligheid in het hbo en wo heeft mijn volle aandacht. Zo zet ik met de integrale aanpak sociale veiligheid in het hoger onderwijs in op het borgen en verbeteren van de sociale veiligheid op de instellingen.² Het rapport van de inspectie over ArtEZ onderschrijft het belang van deze aanpak.

Vervolgstappen

² Kamerstukken II 29 240, nr. 131. In 2024 heeft de minister een voortgangsbrief over de integrale aanpak aan de Kamer gestuurd. Kamerstukken II 29 240, nr. 140.

De door de inspectie geconstateerde tekortkomingen leiden ertoe dat er sprake zal zijn van vervolgtoezicht door de inspectie. De inspectie verwacht dat het CvB het herstel van de geconstateerde niet-naleving van de wet aangaande medezeggenschap en examinering per direct oppakt. Daarnaast heeft de inspectie ArtEZ opgedragen om de geconstateerde tekortkomingen op het gebied van kwaliteitszorg en zorg voor studenten en medewerkers te herstellen. ArtEZ dient daartoe binnen drie maanden na vaststelling van het rapport een actieplan te hebben opgesteld. De inspectie beoordeelt dit plan en voert een jaar na vaststelling van het rapport een herstelonderzoek uit, om te beoordelen of met het actieplan en de uitvoering hiervan genoeg verbeteringen zijn en worden gerealiseerd.

Hiermee ligt er voor ArtEZ een heldere opdracht. Het CvB van de instelling heeft de verantwoordelijkheid deze opdracht in alle ernst en met de grootst mogelijke motivatie op te pakken. Bij hen ligt ook de sleutel tot de benodigde wezenlijke verbetering van de situatie op de instelling. Cruciaal voor een goede opvolging van het inspectierapport is vertrouwen in en draagvlak voor het CvB. Het is bij uitstek de rol van de RvT om dit voortdurend in de organisatie te toetsen.

Zoals hiervoor aangegeven zal ik gezien de ernst van de conclusies in gesprek gaan met de RvT van ArtEZ. Ik wil mijzelf ervan verzekeren dat zij – als werkgever van het CvB en als interne toezichthouder – hun verantwoordelijkheid nemen en op goede wijze gevolg geven aan het rapport. In het gesprek zal ik tevens met klem het belang benadrukken van het zorgen voor een stabiel en duurzaam bestuur, ook indachtig het aangekondigde vertrek van de huidige voorzitter van het CvB per 1 februari aanstaande.

Hogeschool ArtEZ is een internationaal toonaangevende en gewaardeerde hogeschool voor een diversiteit aan kunsten. Haar medewerkers en studenten verdienen een gedegen, transparant bestuur en goed onderwijs op álle opleidingen. Ik ga ervan uit dat de leiding van hogeschool ArtEZ deze plicht voelt en hiernaar handelt. Ik zal uw Kamer voor de zomer informeren over de voortgang in het verbeteren van de situatie bij ArtEZ.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
E.E.W. Bruins

